

Medlemsblad

De Handikappades Riksförbund
Norrköpingsavdelningen

Nr 4
2007
Årg 55

Skatan, eller pica pica som den heter på latin.

**Ur Bondepraktikan:
”Där skatan bygger bo, får bonden ro”**

INNEHÅLL

Sid	
2	Innehållsförteckning, Fakta om DHR Norrköping
3	Ordföranden har ordet, Sjukvårdsdebatt, Resan till Hjultorget
4	Från inventering till utförande i offentlig miljö
5	Vad betyder ordet handikapp, Tillgänglighetspris
6	En nyckelfråga, Skrivet material till Medlemsbladet efterlyses, Seniortelefon på marknaden, Hjälpmedelsbutiken i Linköping
7	Referat från sammankomster, Summering av sommaren vid Sjöstugan
8	LSS-kommitténs delbetänkande
9 - 12	Maj-Britts dotter Birgitta beskriver minnesbilder från förr
12	Klädvalet, Till minne av Britt Sandman
13	Träff om återkommande rehabilitering, Studiecirkel på gång
14	Rapport från extra förbundsmöte
15	Fortsättning på rapporten från förbundsmötet, Ändring i Färdtjänsten
16	Lilljul med Lucia, SRF bjuder in till Pubafton
17	Program i vinter
18	Kansliets bemanning, Kom-ihåg-kalender

Faktauppgifter om DHR Norrköpingsavdelningen

DHR Norrköpingsavdelningen
Gymnastikgatan 10
602 39 Norrköping

E-post: dhr.norrkoping@telia.com
Hemsida: www.dhrrnorrkoping.se
PlusGiro: 27 11 34 - 9

Telefon och fax: 011 - 13 10 94 Telefonsvararen är inkopplad hela dygnet

Sommarhemmet Sjöstugan, telefon: 011 - 33 13 81

Ordförande: Krister Billkvist, telefon: 011 - 33 00 66, mobil 073 058 00 31

Medlemsbladets redaktör: Frank Svensson, telefon: 011 - 13 80 29

Ordföranden har ordet...

Hösten har gjort sitt intåg. Träden lyser vackert i gult och rött, men hälften av löven ligger redan på gräset. Inom kort kommer duktiga frivilliga medlemmar att lägga löven på komposten.

Den 1 november börjar Jenny Larnemark sin tjänst som kanslist , och detta innebär att fr.o.m detta datum kommer kansliet att vara öppet mellan klockan 9.00 – 13.00 . I detta sammanhang vill vi alla tacka Marie , som har ställt upp genom att varje dag i veckan helt frivilligt sett till att de dagliga uppgifterna blivit utförda . **ETT STORT TACK , MARIE .** Marie kommer självklart finnas kvar hos oss som sekreterare i föreningen.

Ett stort tack också till Sokol, som nu slutat sin tjänst som vaktmästare på Sommarhemmet . Han har utfört sitt arbete på ett utmärkt sätt, och har vi tur kanske han återkommer även nästa år .

Jag hoppas att vi, så många som möjligt, träffas på höstens aktiviteter , och önskar alla DHR:are en skön höst .

Krister

HUR SKA DET BLI MED SJUKVÅRDEN ?

Med ovanstående tema sker en debatt på Arbetets Museum
den 11 december kl. 17.30, FRI ENTRE.

Alla är välkomna att ställa frågor till Lasse Pettersson,
ordförande i Hälsa – och sjukvårdsnämnden (vi).

Medverkar gör även Krister Billkvist.

Det är säkert många som har frågor till Lasse,
så välkomna och ställ era ev. klagomål till honom.

RESAN TILL ÄLVSJÖ – MÄSSAN

Den 6 september arrangerade DHR i samarbete med NHIF en resa till ovanstående Mässa, som är en av landets största hjälpmedelsutställning och kallas Hjultorget.

Vi var 34 deltagare från Norrköping och Linköping, som bussades till Stockholm med Verner som chaufför och Monica som guide och hjälpare. Vi fick tillfälle att under c:a fem timmar se många nyheter inom hjälpmedelssektorn.

Det var ett trött, men glatt gäng som återvände till respektive städer.

Krister

Från inventering till utförande...

År 2000 antog riksdagen den Nationella handlingsplanen för handikappolitiken med underrubriken ”**Från patient till medborgare**”. I den sägs att enkelt åtgärdade hinder i Sverige skall vara eliminerade vid utgången av år 2010!

I den stolta planen ska t ex ”**enkelt åtgärdade hinder mot tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga vara åtgärdade före utgången av år 2010 i befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde och på befintliga allmänna platser**”.

Låt oss titta på hur arbetet fortskridit i Norrköping.

En referensgrupp med namnet ”**Offentlig Miljö**” bildades, med representanter från kommunen, DHR, SRF och HSO. Gruppen har träffats 3-4 gånger per år sedan några år tillbaka. När jag gick med i den här gruppen trodde jag att inventering och utförande av konstaterade hinder skulle gå hand i hand och att inventeringslistan skulle betas av vartefter. Elisabeth Klofsten på Tekniska kontoret har arbetat efter den modellen och förbättrat framkomligheten på många ställen. Det är i stort sett vad som hänt, i övrigt pågår fortfarande inventeringen! År 2007 lämnar vi alltså fortfarande våra möten, med information om vad som möjligen blivit inventerat sedan förra mötet. När man försynt påtalar bristen på handling, blir det undandande svaret bl.a. att det är svårt att få tag på hantverkare.

Snarare verkar det vara så att prioriteringen i ärendet är mycket låg och den rätta viljan saknas. Dessutom verkar den kommunala beslutsgången i detta ärende vara aningen oklar, i alla fall får man det att framstå så. Men vi får i alla fall sitta med på mötena!

Men när det gäller att t.ex. bygga nya rondeller eller väggupp och att ordna till den förtjusande blomsterprakt som varje år pryder vår stad, eller den stämningsfulla belysningen som vintertid lyser upp gator och torg, då är det inte brist på hantverkare, utan snarare en tävling med andra städer om vem som är bäst inom dessa områden.

Därmed inte sagt att det ena behöver förta det andra, men i sammanhanget är det blygsamma belopp som går åt att rätta till de flesta av hindren. Dessutom finns ett antal miljoner årligen anslagna till just det här, dock är det knepigt att få svar på hur pengarna används och om de deponeras för nästkommande år, om de ej används.

Ett annat belysande exempel på företagsamhet och motsäggelsen till problemet att få tag i hantverkare, är kvarteret Knäppingsborg. Där har Ståhls lagt ner ett enormt arbete på att göra tillgängligheten i det närmaste perfekt för alla. Många skickliga hantverkare har det gått åt där! Skulle arbetet med att bygga bort enkelt åtgärdade hinder ha samma prioritering och engagemang, då skulle läget var betydligt ljusare för ”vision 2010”.

Det hinner komma 12 nummer till av Medlemsbladet innan tiden runnit ur timglaset och vi skall noga följa upp ärendet. Men vem vet, snart kanske någon i kulisserna fattar den kommunala trollstaven och utbringar de magiska orden - skrid till verket! - varpå allt blir åtgärdat i en rasande takt.

Men jag är skeptisk!

Frank

Den överlägsne har försetts med hinder

För några år sedan gav Statens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus) ut boken "Strutsens vingar", där unga med funktionsnedsättning skriver om sin värld.

Ordet handikapp diskuteras bland annat. Det påstås härstamma från det engelska uttrycket "cap in hand", som då ska betyda att hålla mössan i hand och tigga.

Läraren Peter Pohl säger att det är en missuppfattning. Ordet handikapp är direkt hämtat från "hand in cap". Det syftar istället på motsatt situation. "I forna tiders duster kunde styrkeförhållandet mellan två stridande vara så ojämnt att känslan för rättvisa stördes. Då fick den överlägsna parten stoppa den ena handen i en mössa, hand-in-cap, eller i en ficka, bakbinda ena armen eller liknande. Det var alltså fråga om att förse den överlägsne med ett hinder så att stridande blev mera jämställda. Mycket länge behöll ordet handikapp denna betydelse: ett hinder för den som annars är klart överlägsen. Löpare i elitklass fick starta ett stycke bakom amatörerna. Schackspelare från eliten fick redan från början ställa undan någon pjäs i partier mot vanligt folk."

Jag tycker i likhet med Pohl att det är intressant att veta att härledningen av ordet handikapp handlar om att det är den överlägsne som har försetts med hinder – eller hur?

Kerstin Sköld

Tillgänglighetspriset

Norrköpings kommun kommer från och med år 2007 att dela ut ett Tillgänglighetspris. I början av år 2008 delas priset ut för första gången till en näringsidkare i Norrköpings kommun som arbetat för att göra sina lokaler eller sin verksamhet tillgänglig och användbar för alla människor i Norrköping.

- Tillgänglighet kan handla om den fysiska tillgängligheten (lokaler, bostäder, inom- och utomhusmiljö m.m.).
eller
- tillgänglig information och kommunikation (hemsidor, broschyrer m.m.)
eller
- bra bemötande.
eller
- kontrast- och varningsmarkeringar, svåröppnade dörrar, ljud etc. etc.

Inom kort finns möjlighet för allmänheten, handikapporganisationer samt näringsidkare att lämna in förslag gällande nominering.

Vem tycker Du ska få Tillgänglighetspriset?

Broschyrer och information kommer att finnas på **www.norrkoping.se** och **www.dhrnorrkoping.se** senare i november.

Kontakta Monica Svensson, telefon **011 - 18 12 35** för mer information eller DHR:s expedition **011 - 13 10 94** där broschyrer kommer att finnas.

En nyckelfråga...

Det finns en mängd nycklar till Sommarhemmet Sjöstugan i omlopp. De flesta har vi koll på vem som har, men långt ifrån alla. De flesta har en siffra instansad och vissa är kopior som ej är numrerade.

Vi vill att du som har nyckel men inte längre har användning för den, lämnar in den på kansliet. Det finns en gammal lista över utkvitterade nycklar, som vi då ser till att du blir avprickad från.

Du som har en onumrerad nyckel, hör av dej till Krister (011 - 33 00 66) eller Frank (011 - 13 80 29) så får vi se till att få den utbytt mot en numrerad.

Vi tackar alla nyckelpersoner på förhand!

Bidrag till bladet efterlyses!

Hjälp till att bidra med skrivet material till kommande Medlemsblad. Allt som är av intresse för att få bladet läsvärt är välkommet.

Du har säkert något du tycker bör belysas, något du retar dej på i samhället eller något du tycker är bra. Vässa pennan och skriv...

Allt mellan himmel och jord - dikter, roliga historier, tråkiga historier, memoarer eller levnadsöden m.m! Det räcker rent av med bara en idé, som går att spinna vidare på.

“Media Emporia presenterar här en mobiltelefon designad exklusivt för Seniorer & Funktionshindrade.”

Många efterfrågar en mobiltelefon med stora knappar och en display som visar större text. Emporia Life, seniortelefonen uppfyller bland annat dessa krav.

Telefonen är också försedd med nödknapp som bevisligen kan rädda liv! Om knappen trycks in rings i ordning fem lagrade nummer till exempelvis någon släkting, grannen eller SOS upp.

Adress till websida: <http://www.emporialife.se/>

emporia**Life**

Emporia Life
2 275,00 kr

Emporia Life
+ kontantkort
2 370,00 kr

Välkommen till Hjälpmedelsbutiken. Vi erbjuder enkla, snygga hjälpmedel som underlättar din vardag.

Du hittar oss på Vimarkagatan 9 i Linköping. Vi har öppet vardagar mellan 08.00 - 16.30
telefon: 013 - 27 78 00

Vi har även en webbutik på internet. Adressen är www.hjalpmedelsbutiken.se

Referat

Sommaravslutning

Den 16 september samlades vi ute vid Sjöstugan för sommaravslutning, med möte och auktion. Vädret var inte det bästa, så det blev inomhus som gällde. Det kom ca 35 medlemmar, så stugan blev full.

De av deltagarna skänkta sakerna till auktionen inbringade 913:-, vilket är värt ett stort tack! Lasse Persson var auktionsutropare och skänkte även en pumpa, som ordnades ett lotteri med, där uppgiften "gissa vikten" gällde och där vinsten bestod av pumpan. Den som kom närmast var Ulla Johansson, som sedermera bakade en kaka av pumpan, vilket vi bjöds på till kaffet på oktobermötet. Saftig och god var den!

Oktobermötet

Mötet den 14 oktober

Monica meddelade att kommunen instiftat ett Tillgänglighetspris, mer om det senare.

Ulla Johansson efterlyste idéer och intresse för cirkelverksamheten, som går på lågvarv.

Kerstin rapporterade om Förbundets folder "Idé och Målskrift" som hon har arbetat fram.

Krister meddelade att styrelsen beslutat beställa hem 50 ex av den.

Krister rapporterade om nya reglerna för färdtjänstkortet som man måste åka ner till Resecentrum för att ladda.

Gunilla "Lilla Fruntimret" Dahlgren höll ett uppskattat föredrag, blandat med mycket humor och många mustiga historier. Hon har en förmåga att få skrattarn på sin sida!

Sist men inte minst bjöds det på sedvanligt kaffe med dopp.

Sommaren som gått ute vid Sjöstugan...

Likt flyttfåglarna har vi lämnat vårt sommarviste för den här säsongen. Sommarhemmet är stängt för vintern och det är stån som gäller, tills vårsolen åter börjar skina och naturen vaknar upp ur sin djupa vinterdvala.

Den gångna sommaren har väl inte bjudit på det ideala vädret, även om det periodvis varit skapligt, typisk svensk sommar kanske man kan säga.

Vi har haft ovanligt många uthyrningar i år, både privatpersoner och grupper från äldreboenden och dagcentran. Troligen något av ett rekord.

Det mesta har fungerat utan några större störningar, mycket tack vare vår utmärkta com-jobbare Sokol, som gjort ett bra jobb och trivts ute vid Sjöstugan. Har vi tur får vi utnyttja hans tjänster även nästa säsong.

Det stora sorgebarnet har varit vår pir, som mer eller mindre raserades av isar och hårt väder under vintern som var. Den har inte gått att använda och det rekordhöga vattenståndet under hela sommaren, har gjort det omöjligt att ens försöka åtgärda skadorna.

Till nästa säsong är det kanske bäst att inkalla expertis på området, för att utröna hur vi kommer till rätta med de ständigt återkommande problemen med vår pir. För stora problem är det.

På en av de sista skälvande dagarna i oktober, samlades ett glatt gäng för att samla upp alla löv som varje höst har en benägenhet att falla till marken. Tack för hjälpen Agnetha, Britt-Marie, Folke, Lennart, Lasse, Allan, Jonny, P-O, Thure och Janne.

Påhejare och arbetsledare utan befogenheter var Sigge och Frank.

LSS-kommitténs delbetänkande

Utgiven: 28 september 2007

Sedan 1994 har vissa funktionshindrade rätt till personlig assistans. Huvuddelen av den personliga assistansen finansieras med assistansersättning, som utreds och beslutas av Försäkringskassan. Under senare år har det kommit allt fler varningar för att assistansersättningen används till annat än kostnader för personlig assistans. Varningarna måste tas på allvar och lagstiftningen förtydligas. Ett viktigt steg är att ta bort möjligheterna till ekonomiska lockbeten som gör att konkurrensen mellan assistansanordnare inte alltid bara handlar om kvalitet i den personliga assistansen.

“- Jag är mycket glad att kunna presentera förslag som bidrar till att bevara och stärka assistansreformens legitimitet, säger LSS-kommitténs ordförande Kenneth Johansson (c).”

LSS-kommitténs förslag i korthet:

- Den ersättningsberättigade måste använda hela assistansersättningen för att köpa personlig assistans eller själv vara arbetsgivare för sina personliga assistenter.
- Den som köper personlig assistans ska inte få ta emot några ersättningar eller andra ekonomiska förmåner av assistansanordnaren annat än om det finns vissa särskilda skäl för det. Assistansanordnare ska inte heller få betala ut ersättningar och ekonomiska förmåner utan särskilda skäl.
- Den ersättningsberättigade ska kunna redovisa hur den utbetalda assistansersättningen har använts. I vissa fall ska överskott av assistansersättningen betalas till baka till Försäkringskassan
- Försäkringskassan får kontrollera hur den enskilde använt assistansersättningen. Försäkringskassan ska också, efter samråd med den ersättningsberättigade, få besluta att assistansersättningen betalas ut till annan assistansanordnare än denne valt.
- Staten ska ta ett större ansvar för att alla berörda får en samlad information om vilka regler som gäller i samband med personlig assistans.

Hela delbetänkandet är på hela 100 sidor och går att läsa i pdf-format på länken jag lagt ut på vår hemsida www.dhrnorrkoping.se

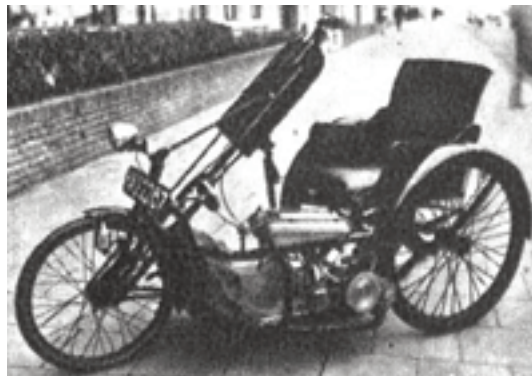
För att kunna läsa pdf-filer måste man ha **adobe reader** installerat på datorn. Skulle du inte ha det, finns det för gratis nerladdning på **www.adobe.se**

Ur en dotters perspektiv.... Av Birgitta Hedlund

Du, när även mamma Maj-Britt är borta, kan det kanske vara dags för oss efterlevande att berätta. Det har ju inte behövts förut, eftersom både mor och far har varit föningen behjälpliga med sån't.

Kommer någon ihåg invalidvagnarna? De där med ett chassi av trä, och med kanter av vinkeljärn, två stora cykelhjul bak, ett fram, en stol av gjutjärnsrör med stoppad sits och ryggstöd klädda med galon, cykelpakethållare baktill och vevar på sidan, som man skulle dra sig fram med?

Så småningom blev det vevar fram, ungefär som på

en cykel, med kedja till framhjulet. **(På bilden en lite modernare variant av invalidvagnen)**

Mamma och pappa fick av Lion's Club varsin mopedmotor, som placerades vid högra bakhjulet. Till detta hörde förstås en bensintank, som satt högst upp på ryggstödet på stolen, reglage för gaspådrag och växelfnutt (kan inte säga annat) vid vevarna framtill. För att få igång hela mackapären krävdes både arm- och viljestyrka. Tro mig – både jag och min syster höll på med detta på 60-talet, och syrran vurpade med morsans vagn utanför Karlsons svinhus på infarten till gamla sommarhemmet Hagalid, så vi vet vad vi pratar om. Det gällde alltså att veva på utav bara 17, och när man fått upp hastigheten fortsätta veva med vänsterhanden samtidigt som man öppnade bensinkranen bakom ryggen, för att därefter – snabbt som attan – lägga i växeln. Fortfarande vevande, förstås, för då greppade kompressionen in. Det var inte ens lätt med den lilla uppförsbacken från Hagalid.

Nåja. Med dessa erbarmliga vagnar körde mor och far runt i Svea rike, fast inte så långt, eftersom maxhastigheten var sådär 20 km per timme. Under sina semesterresor lämpade de över sina döttrar på olika håll, t ex till morsans styvmors syster i Hävla, till mors styvmors mamma någonstans i trakten av Överum (underbar kvinna, förresten – den sista gumman i landet!), till min farbror i Hägersten, till en annan farbror i Norrköping och till min fars faster i Ovangärstad på Vikbolandet. Jag kan inte nämna alla som tog hand om oss, för det är fler! Mor och far rände runt med dessa vagnar så långt som till Dalarna och Gästrikland på bara ett par veckor. Hur bodde de? Tält! Pappa hasade på ändan in i tältet och försökte resa mittpinnarna, morsan gick på sina käppar på utsidan, och försökte slå ner tältpinnar. På något sätt lyckades de, förstås, och sedan var det primuskök som gällde för matlagningen. En bonus för dessa handikappade var, att de fick kampera i slottsparker och på andra udda ställen, eftersom folk blev så imponerade av att de överhuvudtaget gav sig ut.

Apropå vagnar kan jag berätta, att jag är den enda jag vet som faktiskt är tappad bakom en vagn. Som väldigt liten forslades jag runt i någonting som mest liknade en ölback, fast mer avlång. Den lär ha varit blåmålad och hade uttag för händer på kortsidorna, alltså som en ölback av den gamla trämodellen. Min mor var på väg på gamla Gamla Övägen mot sommarhemmet Hagalid, och då kan jag ha varit knappt ett år gammal, när hon hörde en duns bakom sig. Hon vände sig om, och såg sin yngsta dotters låda ligga mitt på vägen, sådär 200 meter bort. Smått chockad lyckades hon vända vagnen och sopa upp mig igen. På den tiden var det ju inte så mycket trafik, som väl var, annars hade jag nog inte kunnat skriva detta.

Hur många kommer ihåg Hagalid? Numera är det ett tätbebyggt område, men när vi var barn var det rena landet. Från Gamla Övägen – som då var grusväg, om än stor, och som lutades flera gånger per sommar – gick den lilla grusvägen mot Lilla Haga in. Till höger fanns Karlssons tre gråpäronträd, och ett finns faktiskt kvar mitt emot infarten till Vrinnevisjukhuset. Vi kunde ta oss ut antingen på stora vägen (Gamla Övägen) eller på den gamla vägen förbi Kaffebacken (där fanns en Konsumbutik) via Prästbacken, tegelbruket och så Karlsson. Karlsson bodde på höger sida, och hade svin samt en plantering med morötter strax efter svinstian. Dessa morötter var synnerligen begärliga för min syster 1964. På vänster sida, där det nu är kolonilotter, fanns det ett litet torp om ett rum och kök, där det bodde en hönsgumma. Följde man vägen fram fanns åker och hage på högersidan, medan det blev skog med stengårdsgård åt vänster. Gårdsgården öppnade sig till ett grindhål, en smal väl lutade sig först neråt och sedan litet uppåt, och så var man där. Huset, som var mörkbrunt – nästan svart – med gulockra knutar, låg till höger. Bakom växte odon. Mitt på "gårdsplanen" fanns ett gäng små tallar. Undras om inte några av dessa fortfarande lever kvar på en gårdsplan. Till höger mellan "den svarta hästens" och "den bruna hästens" hagar fanns vedboden och dasset. Detta dass var för övrigt fixat, så att varjehanda handikappad skulle kunna ta sig upp/ner, hit/dit.

Enda problemet var nog kräftskivor, när någon kunde glömmas, och fick sitta tills någon annan blev nödig. Så småningom tillkom annexet, alltså ett litet hus med två sovrum, för storhuset hade bara två sovrum och storstuga och kök.

Neremot Lilla Hagas hage med bruna kossor och jättesnäll tjur fanns jordkällaren och pumphuset. Jag har väl sällan smakat godare vatten än där! Mamma fixade filbunke i källaren. Till höger, före gårdsplanen, gjordes det i ordning en parkeringsplats, eftersom fler och fler fått bil för att ta sig fram. Min mor var väl inte helt entusiastisk, för hon hade på något vis lyckats odla fram Stolt Fjällskivling på just den ytan. Om det inte stod bilar i vägen tävlade man i boccia, och där var ju Norrköpingsavdelningen framgångsrika under många år. Annars var det ju schack som gällde. I storstugan satt gubbarna framför sina bräden, medan brasan brann. Det var inte bara brasan som brann – så gjorde även cigarrerna, cigaretterna och piporna. Hjälp mig nu att komma ihåg – Sven och Wally – vad hette de i efternamn? Wally levde ju kvar att bra tag efter sin make, men just det där med cigaretter.... Jag minns, att Sven hade basker, satt i rullstol – ofta med ena benet uppe på sitsen – påminde litet om Nils Ferlin, och alltid hade en sådan där mattgrön rullaskopp bredvid sig. Efternamn, någon?

Vår barndom hade ju inte Lennart och Birgitta Almgren med sig. De kom in något senare, men har haft stor betydelse ändå, på olika sätt. Där gällde Avva – alltså Alvar Ahlin. Butter, fåordig, sturig och ändå älskad av oss barn. Han hade bara en hand, och vid finare tillfällen satte han på sig en snyggare handske. Normalt hade han sin läderklädda knytnäve på sig. Jag undrar om det inte var han, som satte upp flaggstång, ordnade sandlåda, klätterställning och gungställning.

Om barn kan sägas att vi var ganska många. "Invaliderna" hade äntligen kommit fram så pass, att de kunde leva ett någorlunda normalt liv, vilket innebar att de också skaffade barn, även om de ekonomiska resurserna inte var så mycket att hurra för. Mina föräldrar hankade sig fram på två halva folkpensioner plus två barnbidrag och vad de nu kunde få ihop. Far-sen satt och slipade i källaren på Klingsbergsgatan i ett rum betecknat "disponent", och det var jag ju inte sen att framhålla som ett bra argument när någon undrade vad min far arbetade med. Att han bara fick ihop kanske 9,75 per vecka behövde jag aldrig säga.

Mamma gick ibland iväg som vikarie som teckningslärarinna på Flickskolan, men det blev inte mycket det heller. Jag anar att de övriga barnen har något liknande att berätta. Kommer jag ihåg alla? Kerstin och jag, förstås, Ingrid och Gert Alfons, Peter Andhäll, Eva-Lena och Olle Karlsson, Ulrikssonsdöttrarna och vem har jag glömt?

Om sommarhemmet Hagalid, och de fester som avhölls där, bland annat.

Jag har nämnt vattnet, som var gudomligt och som alltid dracks till måltiderna inomhus eller på verandan. Som parentes kan jag säga att en av ledstängerna fortfarande är i funktion på framsidan av Sjöstugan. Kräftskivor avåts och –dracks antingen på verandan eller i storstugan, och då fanns det inga kulörta elektriska lyktor eller någon infravärme. Då gällde värmen från öppna spisen och papperslyktor med levande ljus – icke att förglömma brännvin. Det senare flödade emellanåt ymnigt, vilket medförde en del incidenter. Till exempel när någon blivit instängd på dass, och man fick larva ner i augustimörkret för att släppa ut vederbörande, eller när någon karl i rullstol vält i blåbärsriset och måste vältas upp igen. Egentligen var det otroligt hur vi ungar kunde handskas med så mycket tyngd, men å andra sidan var inte de handikappade fullt så tunga som de är nu. Och inte fullt så fulla heller. En som inte var full var mamma, men hon kunde också råka illa ut. Hon var ju inte den som var den när det gällde äventyrligheter. En bra historia är väl när mamma och pappa åkte ner till Katrineholms sommarhem mitt i vårvintern, fikade och kom underfund med att de inte skulle kunna ta sig uppför backen med bilen, eftersom det var svallis i hela backen. Pappa fick köra upp med ena sidans hjulpar i diket. Eller när de fastnade på någon lerig grusväg, och mammas i högra benet stelopererade styvmor vid drygt 80 års ålder fick skjuta loss bilen. Eller när jag på vägen in till Hagalid hörde ett framväst ”Gitta!” och hittade mor min vält i diket på jakt efter svamp – hon kunde ju inte förnedra sig till att be någon annan, gubevars!

Sommarhemmet Hagalid hade utmed sin stengärdsgård utmed vägen mot Lilla Haga en kraftledning, där det vid minst ett tillfälle blev åsknedslag. Numera skulle detta ha inneburit en smärre katastrof, men då fanns ju inte Internet, frysbox eller ens kylskåp.

Jag borde nog berätta om Lilla Haga och Stora Haga. Det var två gårdar, och Lilla Haga låg vid vägens ände åt vänster. Där bodde – enligt folkryktet – tattare. Sk-t samma, jag har själv blivit kallad tattare i många år, fastän far hette Andersson och mor Svensson som ogift. I alla fall kunde man trava iväg förbi Lilla Haga och bort mot Borgholms skjutbana. Där stötte syrran och jag på en gök, och så nära en gök kan man förmodligen aldrig komma. Den satt på en gren bara två meter ifrån oss, och ni anar aldrig hur hemskt ett gök-koko kan låta på det avståndet!

Stora Haga låg åt höger. Dit kom man antingen från Skarphagen eller från Lilla Hagavägen. Från Hagalid gick man sådär 50 eller 100 meter framåt, tills innan vägen svängde åt vänster, och så fanns en stig strax efter en skogsdunge, som hörde till Stora Hagas hage. Där gick man ner utför en backe, och till vänster låg tre villor i en rad. Under något år bodde geten Emil i mittenvillan. Vägen svängde sedan åt höger och upp i backen mot Stora Haga. De hade kor gåendes i dalen, och grisar i backen mot stora uthuset. Om man fortsatte vägen fram och gick till vänster, så kom man förbi några militärbaracker och därefter in i Skarphagen. Numera är det väldigt, väldigt svårt att se vad som är vad i terrängen.

Från när jag var väldigt liten kommer jag förstås inte ihåg så mycket. Men någon gång när jag var 5 eller 6 år minns jag, att föreningen tydligen hade en del verksamhet i Hemgårdens lokal på Brådd- eller Slottsgatan, innan Hemgården flyttade bort på Saltängen.

Man kom in via en vanlig gårdsport till en vanlig innergård, och rakt fram fanns gårdshuset, där det var en lokal med en estrad på vänster sida. På estraden gick luciataget upp, och vi hade väl en del uppträdanden själva. Jag fick vara troll, som eljest (fnys!). Soptunnor fanns ute på gården i en smatt till höger. Min första rockupplevelse kommer därifrån, för vid ett av de tillfällen som föreningen hade något evenemang var jag ute på gården, och då såg jag som silhuetter mot en vanlig gul rullgardin ett par som dansade till tonerna av Bill Haleys "Rock around the clock".

Det senare var Riks-City, där vi hade julgransplundring eller té-supé. Underbart! Inte bara fick man betjäning av damer i svarta kjolar och vita blusar – det bjöds alltid på glassbomb med tomtebloss i. Dessutom fanns det en vinterträdgård med en liten vattenkonst i. Efter mat och dryck var det dags för dans. Dans???? undrar ni! Klart att det dansades, utan kryckor eller käppar, för det är otroligt hur mycket folk klarar utan hjälp, när det blir fråga om dans. Tro mig. 1965 var jag på logdans i närheten av Delsbo med rullstolar, och höll på att bli helt överkörd.

Birgitta

- ▣ Kläder för personer med olika rörelsehinder
- ▣ Kläder som tas på framifrån och försluts med om lottknäppning bak.
- ▣ Funktionella kläder av hög kvalitet som underlättar av- och påklädning för både vårdtagare och vårdgivare.

Klädvalet
SVERIGE

Lördagen den 3:e november i år har vi premiär för vår nyöppnade butik på Jonasborgsvägen 9 i Västerås. Telefon: **021 - 620 15** Mobil: **0706 - 79 40 10**

Den 3:e tom. 5:e november har vi öppet mellan 12,00 - 19,00.

Våra öppettider kommer sen att bli måndagar 12,00 - 19,00 eller tid enligt överneskommelse

Se mer på www.kladvalet.se

Britt Sandman till minne...

En gråkall oktoberdag ringde kyrkklockorna till sista vilan för Britt. Ett långt och strävsamt liv var till ända och vi i DHR miste en av våra trognaste medlemmar.

Britt gick med i DHR redan 1944 vid endast 11 års ålder och nästan alltid när det vankade sammankomster i avdelningen, deltog Britt tillsammans med trogna livskamraten Allan. Britt satt i styrelsen under en period och var även till helt nyligen med i valberedningen.

Frank

I sången skulle vi leva stort, glatt,
förutan hopp och fruktan för död och natt,
med fröjd skulle vi tråda en lätt dans
vid spel av himmelens vindar i röd aftonglans.

Och sedan, sedan falla vi tätt till jorden ned,
som gräs när höstens frost går härjande vred,
och över oss skulle livet sjunga en hög sång,
men vi skulle evigt glömma att vi levt en gång.

Dan Andersson

Träff om återkommande rehabilitering

Den 27 september deltog jag, för DHR Östergötlands läns distrikt, vid en träff i rehabiliteringsfrågor på DHR:s förbundskansli.

Ett 20-tal deltagare från 13 länsdistrikt deltog. Kursledare var Barbro Gregorson och Maria Johansson, förbundskansliet.

Birgitta Larsson, Socialstyrelsen, informerade om **nya Föreskrifter och Allmänna Råd gällande Samordning av insatser för habilitering och rehabilitering SOSFS 2007:10 (M och S)**. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 juli 2007.

Föreskrifter är tvingande och Allmänna Råd är mer rådgivande ("man bör..."). Socialstyrelsen är tillsynsmyndighet, men några sanktionsmöjligheter finns inte.

Föreskrifterna skall tillämpas vid samordning av insatserna för enskildas habilitering och rehabilitering med stöd av hälso- och sjukvårdslagen, tandvårdslagen, delar av socialvårdslagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Hälso- och sjukvårdslagen säger att det är *behovet som styr* inte diagnosen.

Enligt föreskrifterna ska landsting och kommuner gemensamt ta fram rutiner för samordning. Insatserna kan vara arbetslivsinriktade, medicinska, pedagogiska, psykologiska, sociala och tekniska. En plan för samordningen ska tas fram tillsammans med den enskilde och samordningen får endast göras om den enskilde har lämnat samtycke. Planen ska dokumenteras med insatsernas innehåll samt en tidsplan och en beskrivning hur insatserna följs upp och utvärderas.

Efter lunch följde en kort rapport från deltagarnas hemorter. Här gavs exempel på hur DHR-distrikten arbetar med rehabiliteringsfrågor samt vad kommuner och landsting har att erbjuda. Det framkom att det på de flesta håll finns stora brister gällande möjlighet till återkommande rehabilitering.

I grupper diskuterades hur vi på hemorten på olika sätt kan arbeta för att nå målet om återkommande rehabilitering. Det framkom att Landstingets handikappråd (LHR) är bra att använda som påverkansorgan i de här frågorna. Vi kan även bjuda in och/eller tillskriva landstings- och sjukvårdspolitikerna, informera media på olika sätt etc.

Monica Svensson

PS. Jag ser i det senaste LHR-protokollet för Östergötland (2007-09-04) att rätten till en individuell rehabiliteringsplan har tagits upp där. På frågan hur patientens eller klientens delaktighet i detta kan föras in, har patientsäkerhetskommittén (PSK) angetts som ett bra forum att diskutera frågan i. DS

Studiecirkel på gång!

Vad är lämpligare än att cirkla runt och upptäcka vårt eget landskap Östergötland?
Det är just vad vi tänker göra också.

Startdatum: Måndagen den 12 november **Klockan:** 14.00 - 16.00

Plats: DHR:s Lokal, Gymnastikgatan 10 **Cirkelledare:** Ulla Johansson

Vi kör 10 gånger och planerar att göra en resa till någon plats i vårt landskap i anslutning till cirkeln någon gång nästa år

VÄLKOMNA ATT DELTA!

DHR:s Extra Förbundsmöte 2007

Förbundsmötet hölls på Sommarsol i Vejbystrand den 18-19 oktober.

Varför hölls ett extra förbundsmöte år 2007?

I huvudsak av följande orsaker:

- Extra förbundsmötet hade att fatta beslut om DHR:s framtida utveckling, med utgångspunkt av vad som framkommit i det rådslagsmaterial som den så kallade Framtidsgruppen tagit fram och som varit ute på remiss till avdelningar och distrikt.
- Höjning av medlemsavgiften för år 2010 och införande av autogiro.
- Vid ordinarie förbundsmötet år 2005 beslutades om förändrade förbundsmötesperioder med val av förbundsstyrelse för en tid av fyra år utan växelvis av gång. Detta innebär att nästa ordinarie förbundsmöte blir år 2009. För att anpassa mandatperioden för samtliga i förbundsstyrelsen (FS), SOK:s ledamöter, revisorer och valberedning beslutades därför om ett extra förbundsmöte år 2007.

Handlingsplanen för åren 2008-2009 godkändes och från det egna kapitalet kommer en miljon kronor att avsättas för ändamålet, där syftet är att påbörja ett förändringsarbete inom DHR. Bland annat handlar det om stöd i olika former till distrikt och avdelningar, som utbildning av förtroendevalda, medlemsvärnings-paket, utveckling av mötesverksamheten etc.

FS har beslutat avsätta 500.000 kronor för en marknadsföringskampanj som innebär en uppdatering och modernisering av hemsidan. DHR:s Idé- och målskrift har tagits fram i en kortversion av Kerstin Sköld, som även varit med och arbetat fram den långa versionen. I det välkomstpaket som kommer att gå ut till nya medlemmar ingår kortversionen av Idé- och målskriften.

Förbundsmötet kom med olika synpunkter på Framtidsgruppens material till handlingsplanen:

- att det inte finns något nytt i materialet.
- inget om samverkan. Endast ett första steg.
- att vi kör på i samma stil hela tiden.
- inget om invandrare i Framtidsgruppens arbete.
- att vi i samverkan med andra organisationer får möjlighet att hävda vår egen ideologi.
- att Framtidsgruppen fortsätter se framåt. Förändringsarbete tar lång tid.
- att få gå hem till våra avdelningar med en sänkning på 10 kronor av medlemsavgiften!!!

Under de kommande två åren kommer det intressepolitiska arbetet att fokusera på "tillgänglighetsfrågan", där vi har att arbeta för tillgänglighet till allmänna kommunikationer och i den fysiska miljön. Där kärnfrågan är en stark diskrimineringslag som förbjuder diskriminering genom bristande tillgänglighet.

FS förslag om en höjning av medlemsavgiften från 260 kronor år 2009 till 360 kronor år 2010 gick inte igenom. Östergötlands ombud hade fått i uppdrag av distriktets avdelningar att verka för oförändrade avgifter, det vill säga avgiften för år 2010 skulle ligga kvar på samma nivå som år 2009. Vi gjorde vad vi kunde, men nu blev det inte så. Förslaget omarbetades och för enskild medlem beslutades om en avgift på 300 kronor för år 2010. Distrikt och avdelningar fick mer pengar i det omarbetade förslaget. Möjligheten att dela upp avgiften och via autogiro betala månadsvis kommer att erbjudas medlemmarna.

DHR:s nya förbundsordförande heter Maria Johansson. Av de tre som nominerats fick Maria merparten av rösterna. Hon kommer från Norrköping och var medlem i vår avdelning då jag arbetade på kansliet. Då bodde Maria i Skärblacka och jag minns att jag sökte henne på telefon några gånger för olika kurser, men hon var inte lätt att få tag på. Jag har för mig att hon verksam i Stockholm redan då.

Bland övriga val kan nämnas att Kerstin Sköld invaldes i Stadge- och organisationskommittén (SOK). I kommande nummer av Svensk Handikapp-tidskrift (SHT) finns säkert mer att läsa om förbundsmötet.

Min upplevelse av förbundsmötet är att det till för stor del handlar om nivån på medlemsavgifterna. Så har det varit även vid 2003 och 2005 års förbundsmöten. Det ges inte så mycket utrymme till en spontan diskussion på förbundsmötena som man skulle önska. Kan-
ske lite mera av inspiration och goda exempel skulle lätta upp de lite "trötta" mötena.

Det som lyfte förbundsmötet var anförandet av Lars Ödegård, generalsekreterare i Norsk Handicapförbund. "Vad är diskriminering av personer med funktionsnedsättning?", var rubriken för anförandet. Funktionshindrad betyder ofrihet, sa han och resultatet blir isolering och segregering, vi stängs ute från likvärdigt deltagande. Vilket omsätts till förmynderi. Varför blir vi inte förbannade? Han menade att språket som används om oss, skapar hållningen om oss – och förståelsen av oss. Orsaken till att vi stängs ute ligger inte i patologin, men i politiken! Sjukdomsförklaringen är doktrinen. Hälsan görs till svaret för oss, där politiken är svaret för alla andra. Skifta fokus – från patologi till politik! Vad fan ska vi ha fysioterapi (sjukgymnastik) till om vi inte har frihet! Med dom orden avslutade Lars Ödegård det mycket uppskattade anförandet på förbundsmötet.

Monica Örensön

Förändring i färdtjänsten

- Rabatterad kontantbiljett för färdtjänstberättigade vid resa i allmän kollektivtrafik -

"Till dig som har färdtjänst och ibland även reser med stadsdelsbuss, spårvagn eller annan buss, inom tätorten. När du reser med den allmänna kollektivtrafiken, krävs att du i förväg laddat ett periodkort eller värdekort på någon av Östgötatrafikens försäljningsställen. Det går att betala kontant på den allmänna kollektivtrafiken, men då tillkommer en avgift.

På grund av arbetsmiljöskäl ska den allmänna kollektivtrafiken bli kontantfri.

Kontakta gärna tekniska kontoret för ytterligare upplysningar 011 - 15 20 40"

Mvh Elisabeth Wester

PS. Det knepiga i detta förfarande, är att man måste bege sej till Resecentrum för att ladda kortet. Att åka färdtjänst dit och sedan en ny resa därifrån, när man väl laddat kortet, är i krångligaste laget! Men vem har sagt att det ska va smidigt? DS. *Frank*

Hjärtligt välkomna till
Restaurang Tjocka Kocken
 lördagen den 15 dec kl. 15.00-18.30

Jultallrik:
 Senapssill * Löksill * Kokt potatis
 Äggghalvor med räkor * Äggghalvor med rom
 Julskinka * Rödbetssallad
 Köttbullar * Prinskorv * Jansons Frestelse
 Vörtbröd och smör * Ost
 Lättöl * Julmust * Läsk
 Kaffe och Pepparkaka
 Glögg * Alkoholfri Glögg

Luciatåg, Underhållning med Kultfolk, lotterier och trevlig samvaro!
 Ingen avgift!

Plats: Tjocka Kocken, Vikboplan 11, Norrköping. Vid Luftfartsverket.

Bindande anmälan senast den 11 dec. till kansliet 011 - 13 10 94

SRF bjuder in till Pubafton

Kom och sjung med till Hasses glada toner
 på gitarr, vid vår pubafton.

Var? Jo, i samlingsalen Sandbyhov

När? Fredagen den 23 november

Tid? 18.30 - 23.00

Öl, Vin, Cider och läsk, plus korvtallrikar kan köpas till ett förmånligt
 pris. Lotterier & lite annat roligt kommer att finnas.

Anmäl er senast måndagen den 19 nov.
 till SRF:s kansli på tel. 011 - 12 14 21

Varmt välkomna önskar Monica, Micke och Tina

Program i vinter

18 nov

Möte

Söndagen den 18 november kl. 15.00 - 17.30,
ordinarie medlemsmöte i lokalen vid Gymnastikgatan 10.
Underhållning med Frida Knutsson, sång och gitarr.
För **20 kr** får du kaffe och något gott till.

Anmälan senast torsdagen den 15 nov. till kansliet - se nederst på sidan.

2 dec

Adventskaffe i Sjöstugan

Söndagen den 2 december kl. 15.00 - 17.30,
För **20 kr** får du kaffe och något gott till.

Anmälan senast torsdagen den 29 nov. till kansliet - se nederst på sidan.

15 dec

Lilljul med lucia

Lördagen den 15 december kl. 15.00 - 18.30
Se annons på sidan 16.

20 jan

Möte

Söndagen den 20 januari kl. 15.00 - 17.30,
ordinarie medlemsmöte i lokalen vid Gymnastikgatan 10.

Underhållning som ger kalla kårar!

SPÖKEN, MORD OCH ANDRA HEMSKHETER I NORRKÖPING.

Christer Nilsson visar bilder och berättar om en del av de kusligheter som inträffat i Norrköping genom tiderna. Bl.a. om Dalkarlsmorden och Norrköpings sista avrättning, spöken på Johannisborgs slott och på gamla Spinnhuset.

För **20 kr** får du kaffe och något gott till.

Anmälan senast torsdagen den 17 jan. till kansliet - se nederst på sidan.

17 feb

Möte

Söndagen den 17 februari kl. 15.00 - 17.30,
ordinarie medlemsmöte i lokalen vid Gymnastikgatan 10.

Emma Johansson berättar om sitt arbete som
tillgänglighetssamordnare i Norrköpings kommun.

Trubadurunderhållning av **Sven-Erik Mars**.

För **20 kr** får du kaffe och något gott till.

Anmälan senast torsdagen den 14 feb. till kansliet - se nederst på sidan.

16 mars

Årsmöte

Söndagen den 16 mars kl. 15.00 - 17.30,
ordinarie årsmöte med sedvanliga mötesförhandlingar enligt stadgarna.

Plats: Riks-City, Norralundsgatan 7.

Mer information kommer med verksamhetsberättelsen.

Anmälan till sammankomster: Ring kansliet tel. 011 - 13 10 94

På expeditionen i vinter...

Från och med november kommer expeditionen att vara öppen

måndagar - fredagar kl. 09.00 - 13.00

Jenny Larnemark kommer att ha en provanställning tills vidare

Bokningar av Sjöstugan inför säsongen 2008
görs till kansliet **011 - 13 10 94**

Även anmälan till sammankomster görs till kansliet

Viktiga datum i vinter

15/11	Anmälan till månadsmöte
18/11	Månadsmöte i samlingsalen på Gymnastikgatan
29/11	Anmälan till adventskaffe i Sjöstugan
2/12	Adventskaffe i Sjöstugan
11/12	Anmälan till Lilljul med Lucia
15/12	Lilljul med Lucia i Restaurang Tjocka Kocken
17/1	Anmälan till månadsmöte
20/1	Månadsmöte i samlingsalen på Gymnastikgatan
14/2	Anmälan till månadsmöte
17/2	Månadsmöte i samlingsalen på Gymnastikgatan
11/3	Anmälan till årsmöte
16/3	Årsmöte i Riks-City på Norralundsgatan 7

GOD JUL
OCH
GOTT NYTT ÅR!

